

Kompletterende kurs for helsepersonell med utdanning utenfor EØS området

Kurs tilsvarende nasjonale fag

Kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning

Profesjonsnøytrale kurs

Innholdsfortegnelse

1. Innledning	2
1.1 Beskrivelse av fagområdet.....	3
1.1.1 Kurs med innhold tilsvarende Kurs i nasjonale fag (inkludert teknologi og digital kompetanse)....	3
1.1.2 Kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning	3
2. Formål	3
3. Opptakskrav	4
4. Pedagogiske prinsipper og læringsaktiviteter	4
5. Kursets arbeids-, undervisningsformer og omfang	5
5.1. Arbeids- og undervisningsformer	5
5.2. Arbeidsomfang	5
6. Vurderingsformer, arbeidskrav, eksamensformer og sensorordning	6
6.1. Vurderingsformer.....	6
6.2. Undervisning og arbeidskrav	6
6.3. Eksamensformer og eksamen	7
6.3.1. Eksamen i kurs med innhold tilsvarende nasjonale fag	7
6.3.2. Eksamen i legemiddelhåndtering og medikamentregning.....	8
6.4. Sensorordning	8
6.5. Kursbevis	8
7. Kursevaluering	8
8. Emnebeskrivelser	9
8.1. Emnebeskrivelser for kurs tilsvarende nasjonale fag (inkludert teknologi og digital kompetanse)	9
8.1.1. Oppbygging og organisering av norsk helse- og omsorgstjeneste	9
8.1.2. Helse-, trygde og sosialrett.....	11
8.1.3. Kulturforståelse.....	13
8.1.4. Nasjonale satsningsområder	14
8.1.5. Teknologi og digital kompetanse	15
8.2. Emnebeskrivelse for geriatri og geriatrisk sykepleie – sykepleierens rolle og oppgaver (valgfritt emne) 16	
8.3. Emnebeskrivelse for kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning.....	17
Vedlegg: Pensumliste	18

1. Innledning

Mangelen på helsepersonell i Norge er stor. Behovet for helsepersonell, særlig sykepleiere, vil øke i årene som kommer. Siden 2015 har NAVs bedriftsundersøkelse vist en stor økning i mangelen på sykepleiere, spesialsykepleiere og jordmødre. Statistikk fra Statistisk sentralbyrå viser at Norge vil mangle 28 000 sykepleiere i 2035. Et tiltak for å avhjelpe mangelen er rekruttering av helsepersonell fra utlandet.

Helsedirektoratet vurderer kvalifikasjoner og innvilger autorisasjon som helsepersonell i Norge. Det stilles tilleggskrav før autorisasjon kan innvilges for de som er utdannet utenfor EØS og Sveits. Kurs i nasjonale fag, eller tilsvarende kurs godkjent av Helsedirektoratet, er et av vilkårene for å få autorisasjon i Norge for de med helsefaglig utdanning fra land utenfor EØS og Sveits. Leger, sykepleiere, tannleger og farmasøyter må i tillegg gjennomføre kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning. Fullført og bestått kurs ved Atlantis Medisinske Høgskole (AMH) er godkjent av helsedirektoratet som kurs tilsvarende nasjonale fag og kurs i legemiddelhåndtering.

AMH tilbyr akkrediterte studier på bachelornivå innen medisin, ernæring og psykologi, samt forberedende kurs for personer som skal søke opptak til helsefaglige utdanninger i utlandet. I tillegg er profesjonsnøytrale kompletterende kurs utviklet for helsepersonell utenfor EU som søker autorisasjon og som ikke omfattes av de nordiske avtaler og EØS-avtalen om gjensidig godkjenning. Aktuelle kandidater til kursene henvises til informasjon på [helsedirektoratets nettsider](#) om søknadsprosess og om gjeldende krav/tilleggskrav for autorisasjon, før de søker opptak til kursene ved AMH. Det gjøres oppmerksom på at språkkrav og gjennomført fagprøve (for sykepleiere, leger og tannleger) også er tilleggskrav.

Profesjonsnøytralt kurs ved AMH er utarbeidet i henhold til [Forskrift om tilleggskrav for autorisasjon for helsepersonell](#) for å kunne gi nødvendige tilleggskvalifikasjoner innenfor nasjonale fag og legemiddelhåndtering, og skal gi fritak for Kurs i nasjonale fag og evt. legemiddelhåndtering for kandidater som trenger dette for å oppnå autorisasjon. Kursene skal ha tilsvarende innhold og sikre at kandidater etter fullført og bestått eksamen innehar kulturspesifikk kompetanse for yrkesutøvelse i Norge.

Kursene ved AMH er nettbaserte og samlingsstøttede. Kursene kan i sin helhet gjennomføres digitalt noe som er viktig for den aktuelle målgruppen. Det kreves aktiv deltakelse i live-klasserom på nett i felles samlinger gjennom det digitale læringsverktøyet Zoom. Obligatorisk tilstedeværelse i sanntid sikrer aktiv involvering på lik linje med fysisk klasseromsundervisning og er en viktig læringsforutsetning.

Kursene gjennomføres over 15 uker, med tid for egenstudier/kollokviearbeid mellom samlinger.

1.1 Beskrivelse av fagområdet

Kurs i nasjonale fag skal danne en nødvendig felles kunnskapsplattform, og gi en innføring i det norske helsesystemet, relevant lovgivning og kulturspesifikke forhold. De ulike emnene omhandler oppbygningen og organiseringen av norsk helse- og omsorgstjeneste, helse-, trygde- og sosialrett, kulturforståelse og nasjonale satsningsområder. Kurs tilsvarende nasjonale fag ved AMH inkluderer også et eget emne i teknologi og digital kompetanse som skal gi deltakeren kunnskap om digitale løsninger i helsetjenesten. I tillegg skal kurs i legemiddelhåndtering gi kunnskap om regelverk, rekvireringsrett, legemiddelhåndtering og medikamentregning. Samlet skal kursene sikre at personer med helsefaglig utdanning fra land utenfor EØS og Sveits har en grunnleggende faglig felles rammeforståelse og -kompetanse for utførelsen av det helsefaglige arbeidet i Norge.

1.1.1 Kurs med innhold tilsvarende Kurs i nasjonale fag (inkludert teknologi og digital kompetanse)

Kurset er delt inn i fem obligatoriske hovedemner. I tillegg tilbys et valgfritt fagemne innen geriatri spesielt tilpasset sykepleiere som ønsker kunnskap relevant for arbeid innen eldreomsorgen.

Obligatoriske emner:

- Oppbygging og organisering av norsk helse- og omsorgstjeneste
- Helse-, trygde- og sosialrett
- Kulturforståelse
- Nasjonale satsningsområder
- Teknologi og digital kompetanse

Valgfritt tilleggsemne:

- Geriatri og geriatrik sykepleie -sykepleierens rolle og oppgaver

1.1.2 Kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning

I tillegg til Kurs i nasjonale fag er kurs i legemiddelhåndtering obligatorisk for leger, sykepleiere, tannleger og farmasøyter som ønsker norsk autorisasjon.

2. Formål

Kompletterende kurs for helsepersonell med utdanning utenfor EØS området har som mål å gi deltagerne kunnskap om norsk helsevesen for å kunne ivareta pasientens sikkerhet, sikre kvalitet i helse- og omsorgstjenesten samt tillit til helsepersonell og helse- og omsorgstjenesten (jf. Helsepersonelloven §1).

3. Opptakskrav

Fullført helsefaglig utdanning fra land utenfor EØS og Sveits der det kreves tilleggskompetanse for å jobbe i Norge. Avgjørelse fra Helsedirektoratet om at utdanningen er vurdert som jevn god med tilsvarende norsk utdanning og eksamen, og at søkeren må gjennomføre Kurs i nasjonale fag og eventuelt kurs i legemiddelhåndtering for å kunne oppnå autorisasjon. Eventuelt vedtak om innvilget lisens for gjennomføring av turnus eller veiledet praksis (gjelder kun enkelte utdanninger som kiropraktor, fysioterapeut og ortopediingeniør).

Videre kreves bestått språkprøve på B2-nivå på Europarådets nivåskala for språk (CEFR). Godkjente språkprøver som kan måle språkferdigheter på B2-nivå er «Test i norsk – høyere nivå», også kalt Bergenstesten (bestått både muntlig og skriftlig), og norskprøven til Kompetanse Norge (tidligere VOX) med B2 på alle delprøver.

Du kan alternativt dokumentere kunnskap og ferdighet i norsk, svensk eller dansk på tilsvarende nivå. Dokumentasjon på det følgende vil tilsvare norskprøve på B2-nivå:

- Eksamen i norsk eller norsk som andrespråk på VG3-nivå (393 timer) i norsk videregående skole med karakteren 4 eller bedre på både den muntlige og skriftlige delen.
- Eksamen fra trinn 3 i norsk for utenlandske studenter ved universitetene med karakteren C eller bedre på både den muntlige og skriftlige delen.
- Fullført og bestått studium i høyere utdanning på minst 60 studiepoeng i norsk språk og samfunnskunnskap for utenlandske studenter, med karakteren C eller bedre.
- Gjennomført alle årene i norskspråklig 9-årig eller 10-årig grunnskole.
- Gjennomført norsk A eller norsk B på minst lavere nivå (standard level) fra International Baccalaureate (IB) med karakteren 3 eller bedre.

Se [Helsedirektoratet](#).

Ved ledig kapasitet vil kurs også kunne tilbys helsepersonell som ikke er forpliktet til å gjennomføre tilleggskrav for å oppnå autorisasjon, men som allikevel ønsker å delta for å få en grundig innføring i kultur, helse-/sosialrett og prioriteringer innenfor den norske helsetjenesten.

4. Pedagogiske prinsipper og læringsaktiviteter

Pedagogiske prinsipper som er førende for kursene er vektleggingen av deltakersentrerte og aktiviserende nettbaserte arbeidsformer. Det er fokus på metoder hvor deltakerne involveres som aktive i egen læringsprosess, herunder læringsformer som deltakelse i live-klasserom over nett, kollokviearbeid, gruppearbeid med framlegg i digitalt klasserom, kurs, oppgaveskriving og gjennomføring av selvtestoppgaver (MCQ). Veiledning vil bli gitt både i samlinger og individuelt.

Kursene har en tverrfaglig og flerkulturell tilnærming. Kursdeltakerne skal lære av hverandre ved at deltakerne fra ulike kulturer deler erfaringer og ser dette i forhold til det

norske samfunn og egen profesjon. Gruppearbeid er vektlagt som pedagogisk virkemiddel fordi det øker forståelse mellom både kulturer og profesjoner, noe som gir en viktig merverdi for senere arbeidsutførelse i det norske helsevesenet.

5. Kursets arbeids-, undervisningsformer og omfang

5.1. Arbeids- og undervisningsformer

AMH benytter læringsplattformen itslearning. Deltakere får tilgang til egen kursside der fagressurser som kursmateriell, videoforelesninger, digitalt klasserom, diskusjonsforum, og innleveringssider for arbeidskrav gjøres tilgjengelig. Kurssiden inneholder informasjon om emner, timeplan, kurs og arbeidskrav. Hvert emne er organisert som en egen mappe på læringsplattformen. Kurssiden inneholder også en planlegger som angir forventet progresjon. Mye av deltakernes arbeid vil dermed skje via læringsplattformen.

Kursdeltakerens arbeid fordeles på samlinger i live-klasserom, kurs, samarbeid med andre kursdeltakere over nett, samt egenstudier. Undervisning i klasserom legges til samlinger. Det vil også gjennomføres kurs i medikamentregning. Under samlinger og kurs benyttes undervisningsformer som dialogbaserte forelesninger, gruppearbeid, individuelt arbeid under veiledning, rollespill og presentasjoner. Deltakerne samarbeider også over nett i kollokviegrupper. For å fremme denne type arbeid skal noen oppgaver utarbeides sammen av to eller flere i gruppe. Egenstudier gjennomføres ved å benytte ulike læringsressurser som videoforelesninger, forelesningsnotater, lærebøker og selvtester. Deltakeren arbeider også selvstendig med oppgaver, forberedelse av presentasjoner og egenrefleksjoner.

5.2. Arbeidsomfang

Kompletterende kurs for helsepersonell med utdanning utenfor EØS området er et nettbasert og samlingsstøttet kurs med undervisning i digitalt live-klasserom kombinert med egenstudier. Kurset går over 15 uker.

Det er 5 nettsamlinger som går over 14 dager for de som skal ta alle syv emnene. (3+3+3 (2)/2+3). De som ikke har krav om å ta medikamenthåndtering har 9 dager (3 samlinger). Spesialiseringsemne i geriatri utgjør 1 dag med samling, denne dagen utgår for kursdeltakere som ikke ønsker denne valgfrie tilleggskompetansen.

Forventet arbeidsomfang ved kurset (7 emner) er 280 timer fordelt som følger:

Undervisning/veiledning	70 timer
Obligatorisk kurs	10 timer
Obligatorisk skriftlig arbeid	30 timer
Obligatorisk gruppearbeid	20 timer
Egenstudium	150 timer
Tidsforbruk totalt	280 timer

Mellom samlingene er det perioder med nettundervisning, kollokviearbeid og egenstudier.

6. Vurderingsformer, arbeidskrav, eksamensformer og sensorordning

6.1. Vurderingsformer

Vurdering skal være en del av læringsprosessen og ha et pedagogisk og kvalitetsgodkjennende formål. Både formativ og summativ vurdering benyttes i løpet av kurset. Formativ vurdering gis i forbindelse med obligatoriske arbeidskrav og skal bidra til å fremme læringsprosessen ved å gi kursdeltakerne tilbakemelding underveis i emnene. Summativ vurdering benyttes for å måle om læringsutbyttet for de obligatoriske emnene er oppnådd.

6.2. Undervisning og arbeidskrav

Deltagelse på undervisning og gjennomføring av arbeidskrav anses som svært viktig for å nå læringsutbyttene for kurset.

Kursdeltakere må være tilstede på samlinger i digitalt klasserom og gjennomføre obligatorisk kurs. Undervisningsdeltakelse vil bli vurdert som godkjent/ikke godkjent. Arbeidskravene består av oppgaver som er obligatorisk og må være gjennomført/levert innen gjeldende frister og også vurderes som godkjent for at kursdeltaker skal kunne avlegge eksamen. Det vil bli arbeidet med oppgavene både på og utenfor nettsamlingene. Oppgavene består av to individuelle elektroniske flervalgsoppgaver, to individuelle skriftlige oppgaver, en skriftlig individuell oppgave uten innlevering men med påfølgende gruppediskusjon, samt 4 gruppeoppgaver (se oversikt over obligatoriske arbeidskrav på neste side). Hvordan oppgavene innleveres/fremføres og godkjennes er beskrevet under hvert emne.

Ved skriftlige oppgaver har kursdeltaker mulighet til å levere utkast og forbedre kun én gang. Dersom arbeidskravet endelig blir vurdert til ikke godkjent, må kursdeltaker innlevere ny oppgave ved neste gjennomføring og kan ikke gå opp til eksamen før arbeidskrav er godkjent. Alle skriftlige oppgaver leveres på læringsplattformen itslearning og det foretas plagiatskontroll. Faglærer gir tilbakemelding på første innlevering og vurderer arbeidskravet som endelig godkjent/ikke godkjent i innleveringsmappe på itslearning.

Ved dokumentert gyldig fravær kan det gis anledning til å avlegge eksamen og gjennomføre obligatorisk undervisning eller arbeidskrav påfølgende gjennomføring. Kursbevis utstedes ikke før undervisningsdeltakelse/arbeidskrav er godkjent. Kursdeltakere med fravær har ikke krav på særskilt tilrettelagte opplegg og er selv ansvarlige for å tilegne seg læringsutbyttene.

Konsekvenser av ikke innlevert arbeidskrav (eller ikke godkjent), samt fravær over 10 % på samlingene medfører at deltageren ikke får delta ved avsluttende eksamener. Manglende eksamensrett vil telle som et eksamensforsøk.

Oversikt over obligatoriske arbeidskrav:

Emnekode	Emnenavn	Type arbeidskrav	Tidsbruk (timer)
Emne 1	Oppbygging og organisering av norsk helse- og omsorgstjeneste	<ul style="list-style-type: none"> • Første samling (2 dager av 3) • Gruppearbeid og fremlegg på samling • Individuell elektronisk flervalgsoppgave	10 8 2
Emne 2	Helse- trygde- og sosialrett	<ul style="list-style-type: none"> • Andre samling (2 dager av 3) • Individuell skriftlig oppgave 1500 ord	10 10
Emne 3	Kulturforståelse	<ul style="list-style-type: none"> • Tredje samling (1,5 dager av 3) • Gruppearbeid og fremlegg på samling	7,5 10
Emne 4	Nasjonale satsningsområder	<ul style="list-style-type: none"> • Tredje samling (1,5 dager av 3) • Gruppeoppgave skriftlig 1000 ord	7,5 10
Emne 5	Teknologi og digital kompetanse	<ul style="list-style-type: none"> • Første samling (1 dag av 3) • Individuell skriftlig oppgave 500 ord	5 5
Emne 6 (valgfritt)	Geriatrici og geriatrisk sykepleie - sykepleierens rolle og oppgaver	<ul style="list-style-type: none"> • Andre samling (1 dag av 3) • Gruppearbeid og framlegg på samling	5 5
Emne 7	Kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning	<ul style="list-style-type: none"> • Fjerde samling (2 dager) • Femte samling (3 dager) • Obligatorisk kurs i medikamentregning • Individuell skriftlig oppgave med påfølgende gruppediskusjon • Individuell elektronisk flervalgsoppgave	10 15 10 5 2

6.3. Eksamensformer og eksamen

For å vurdere i hvilken grad studentene har oppnådd tilfredsstillende faglig nivå benyttes ulike eksamensformer. Eksamensformene skal måle aktuelle kunnskaps-, ferdighets- og kompetansemål slik disse er formulert i læringsutbytte-beskrivelsen i de enkelte emner.

Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått. Det gis mulighet til maksimalt 3 eksamensforsøk jf.Forskrift om tilleggskrav for autorisasjon for helsepersonell § 8.

6.3.1. Eksamen i kurs med innhold tilsvarende nasjonale fag

Eksamen er en skoleeksamen med varighet på 5 (6) timer.

Eksamen i emne 1-5 (6) utgjør en eller to oppgaver knyttet til hvert emne. Eksamen vurderes til bestått /ikke bestått hvor bestått er minimum 65% riktige svar.

Kandidaten skal gjennom eksamen:

- Anvende kunnskaper knyttet til læringsutbytte under de enkelte emnene og kunne sette dette inn i en helse- og sosialfaglig sammenheng.
- Anvende norsk språk på en måte som er forståelig i faglig sammenheng og kunne beherske fagterminologi.
- Være kjent med, og å kunne slå opp i og vise forståelse for relevant lovverk/regelverk.

6.3.2. Eksamen i legemiddelhåndtering og medikamentregning

Eksamen er en skoleeksamen med varighet på 3 timer.

Del 1: Består av oppgaver i praktisk medikamentregning. Antall oppgaver kan variere. Riktig utregning og svar med korrekt benevning må vises. Det kreves 100% rett svar for å bestå.

Del 2: Består av oppgaver i legemiddelhåndtering. 80% må være riktig besvart for å bestå. Dersom kandidaten ikke har 100% rett svar på del 1 fører det til ikke bestått på hele eksamen, selv om del 2 har 80% rett svar.

6.4. Sensorordning

Høgskolen skal sørge for at kunnskaper, ferdigheter og generell kompetanse blir vurdert på en upartisk og faglig betryggende måte. Eksamener av typen flervalgsoppgaver vurderes automatisk av læringsplattformen. Karakteren fastsettes av intern sensor. Ved øvrige eksamensformer vurderes alle besvarelser av to sensorer, hvorav minst en er ekstern.

6.5. Kursbevis

Deltakere som har bestått eksamen får utstedt kursbevis. Det vil fremgå hvilke(n) eksamen som er bestått, og delemnene som inngår.

7. Kursevaluering

Kursdeltakere ved AMH skal ha mulighet til å påvirke undervisningskvaliteten. Evalueringsskjemaer gjøres tilgjengelige på læringsplattformen. Kursdeltakernes tilbakemeldinger går systematisk igjennom og gir kunnskapsgrunnlag for tilpasning og videreutvikling av pedagogiske virkemidler og undervisningsmetodikk, og skal således sikre kvalitet og utvikling i kursgjennomføringen.

8. Emnebeskrivelser

8.1. Emnebeskrivelser for kurs tilsvarende nasjonale fag (inkludert teknologi og digital kompetanse)

8.1.1. Oppbygging og organisering av norsk helse- og omsorgstjeneste

Emnekode - emnenavn	Emne1NF - Oppbygging og organisering av norsk helse- og omsorgstjeneste
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet tar for seg den norske organiseringen av helsetjenesten, struktur, definisjoner og begreper, finansiering og prioriteringer, forebyggende helsearbeid samt yrkesspesifikke roller og funksjoner. Kursdeltakeren skal kjenne organisatorisk oppbygging og oppgaver i den kommunale helse- og omsorgstjenesten samt spesialisthelsetjenesten, og ha kjennskap til pasient – og brukerorganisasjoner.

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kursdeltaker:

Ha kunnskap og forståelse om oppbygging og organisering av helse -og omsorgstjenesten ved å:

- Kjenne til oppgavene i helsetjenesten, samt forebyggende helsearbeid
- Kjenne til oppbygging av og oppgaver for den sentrale helseforvaltningen
- Kjenne til oppbygging og oppgaver i kommunehelsetjenesten, spesialisthelsetjenesten, og innen forebyggende helsearbeid samt plassering av tannhelsetjenesten i Norge
- Kjenne til private og frivillige aktører innen helsevesenet
- Kjenne til den digitale helsetjenesten
- Kjenne til sentrale definisjoner og begreper innen området
- Kjennskap til finansiering, prioritering og kontroll av helsevesenet
- Kjenne til yrkesspesifikke roller og funksjoner
- Kjenne til systemer for kvalitetsutvikling og kunnskapsbasert praksis
- Kjenne til brukermedvirkning og pasientrettigheter, samt pasient-og interesseforeninger
- Ha kunnskap om koordinering av helsetjenester og tverrfaglig samarbeid

Arbeidskrav

1. Obligatorisk digital samling (2 dager)
2. A: Gruppearbeid og framlegg på samling. Muntlig tilbakemelding
B: Individuell elektronisk flervalgsoppgave. Tilbakemelding i læringsplattformen

Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 20 timer.

Eksamensformer

Avsluttende eksamen for de obligatoriske emnene (1-5) er en 5 timers individuell skriftlig eksamen. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

8.1.2. Helse-, trygde og sosialrett

Emnekode - emnenavn	Emne2NF - Helse-, trygde- og sosialrett
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet omhandler relevante lover og forskrifter med vekt på dokumentasjon, taushetsplikt, pasientrettigheter og relevante trygdeordninger. Spesielt fokuseres det på lov om helsepersonell, lov om pasient- og brukerrettigheter og lov om folketrygd.

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kursdeltaker:

Ha kunnskaper knyttet til lovverket relatert til helse og sosialtjenesten, som:

- Kunnskap om helsepersonelloven med vekt på
  - Krav til faglig forsvarlighet
  - Dokumentasjonsplikt
  - Taushetsplikt
  - Opplysning- og meldeplikt
  - Lovens reaksjons systemer
- Kunnskap om pasient- og brukerrettighetsloven med vekt på:
  - Rett til helsehjelp
  - Rett til medvirkning og informasjon
  - Samtykke til helsehjelp
  - Journalinnsyn
  - Klagerettigheter
- Kunnskap om folketrygdloven med vekt på:
  - Relevante trygdeordninger
  - Den norske sykefraværsmodellen og ytelser
  - Retten til å sykemelde
  - Refusjonsrett
- Kjenne til andre relevante lovbestemmelser og anvendelsen av disse:
  - Lov om kommunale helse -og omsorgstjenester
  - Lov om spesialisthelsetjenesten
  - Psykisk helsevernloven, herunder frivillig og tvunget helsevern
  - Abortloven
  - Kjønnsløstelse
  - Tvangsekteskap
  - Smittevernlovgivningen

Arbeidskrav

1. Obligatorisk digital samling (2 dager)
2. Individuell skriftlig oppgave 1500 ord +/- 20 %. Tilbakemelding i læringsplattformen.

Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 20 timer.

Eksamensformer

Avsluttende eksamen for de obligatoriske emnene (1-5) er en 5 timers individuell skriftlig eksamen. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

8.1.3. Kulturforståelse

Emnekode - emnenavn	Emne3NF - Kulturforståelse
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet handler om kulturforståelse, yrkesetiske retningslinjer, mat som kultur, norske tradisjoner og væremåte og den norske velferdsstaten.

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kursdeltaker:

Ha kunnskap om kulturforskjeller og forståelse for norsk kultur i profesjonsutøvelsen gjennom å:

- Vise forståelse for at kulturelle faktorer har en betydning i møte med mennesker og i profesjonsutøvelse
- Forstå betydningen av å utvise kultursensitivitet i profesjonsutøvelsen
- Ha kjenskap til norske yrkesetiske retningslinjer for de ulike profesjoner
- Ha kunnskap og respekt for kulturelle faktorer knyttet til kosthold
- Kjenne til norske tradisjoner og vaner
- Kjenne til norsk væremåte -kunne reflektere omkring hva som er typisk «norsk»
- Kjenne til hovedtrekk ved den norske velferdsstaten

Arbeidskrav

1. Obligatorisk digital samling (1,5 dager)
2. Gruppearbeid og fremlegg på samling. Muntlig tilbakemelding.

Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 17,5 timer.

Eksamensformer

Avsluttende eksamen for de obligatoriske emnene (1-5) er en 5 timers individuell skriftlig eksamen. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

8.1.4. Nasjonale satsningsområder

Emnekode - emnenavn	Emne4NF – Nasjonale satsningsområder
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet tar for seg prioriterte områder innen helse- og omsorgstjenesten som psykisk helsevern, rusomsorg, eldreomsorg, kreftomsorg, og habilitering / rehabilitering, samt sentrale fokusområder for arbeidet.

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kursdeltaker:

Ha faglige kunnskaper og forståelse knyttet til de prioriteringer som er vedtatt for norsk helsevesen og kunnskap om relevante prioriterte områder innenfor nasjonal helsepolitikk som:

- Psykisk helse og rus
- Eldreomsorg
- Kreftomsorg
- Folkehelsearbeid, forebyggende helse og helsekompetanse
- Habilitering og rehabilitering
- Helseberedskap og smittevern
- Individuell plan, samhandling og brukermidvirkning
- Kvalitet og pasientsikkerhet
- Digitalisering, teknologi og e-helsetjeneste
- Tverrfaglighet, samarbeid og kompetansedeling

Arbeidskrav

1. Obligatorisk digital samling (1,5 dager)
2. Gruppeoppgave 1000 ord +/- 20%. Tilbakemelding i læringsplattformen.

Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 17,5 timer.

Eksamensformer

Avsluttende eksamen for de obligatoriske emnene (1-5) er en 5 timers individuell skriftlig eksamen. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

8.1.5. Teknologi og digital kompetanse

Emnekode - emnenavn	Emne5NF – Teknologi og digital kompetanse
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet omhandler bruk av programvare, dokumentasjonsplikt og behandling av helse- og personopplysninger, samt en innføring i personvern og informasjonssikkerhet i helse- og omsorgssektoren.

Læringsutbytte

Etter fullført emne skal kursdeltaker:

Ha faglige kunnskaper og forståelse knyttet til dataverktøy som benyttes i norsk helsevesen og bruken av disse, samt grunnleggende kjennskap til ivaretagelse av taushetsplikten, informasjonssikkerheten og personvernet gjennom:

- Kunnskap om og ferdigheter i generell bruk av digitale løsninger i helsesektoren
- Kjenskap til dokumentasjonsplikt, informasjonssikkerhet og personvern
- Kjenskap til behandling av datainformasjon i henhold til lover og forskrifter
- Kjenskap til elektroniske pasientjournalssystemer i Norge
- Kjenne til DISP -Distribuert informasjon og Pasientsystem i sykehuset
- Kjenne til Wisma ressurs inkludert Gericā, CosDoc og Profil

Arbeidskrav

- 1. Obligatorisk digital samling (1 dag)
- 2. Individuell skriftlig oppgave 500 ord +/- 20%. Tilbakemelding i læringsplattformen.

Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 10 timer.

Eksamensformer

Avsluttende eksamen for de obligatoriske emnene (1-5) er en 5 timers individuell skriftlig eksamen. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

8.2. Emnebeskrivelse for geriatri og geriatrisk sykepleie – sykepleierens rolle og oppgaver (valgfritt emne)

Emnekode - emnenavn	Emne6NFV - Geriatri og geriatrisk sykepleie - sykepleierens rolle og oppgaver
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet omhandler geriatrisk sykepleie, sykepleiers funksjoner og oppgaver innen eldreomsorgen, samt aldring og relaterte helseproblemer.

Læringsutbytte

Kursdeltakeren skal ha kunnskap om aldring og relaterte helseproblemer, og forståelse for sykepleierens rolle og oppgaver innen geriatrien gjennom å:

- Ha kunnskap om aldring, integritet og livskvalitet, og kunne se dette i et flerkulturelt perspektiv
- Ha kunnskap om normale og patologiske endringer i kroppen hos gamle
- Ha kunnskap om helseproblemer og sykdommer hos gamle, samt geriatrisk behandling og sykepleie
- Ha kunnskap om alderspsykiatri og demens, tilpasset kommunikasjon og hvordan yte god sykepleie
- Ha kunnskap om verdighetsgarantien, omsorg ved livets slutt og palliativ behandling

Arbeidskrav

1. Obligatorisk digital samling (1 dag)
2. Gruppearbeid og fremlegg på samling. Muntlig tilbakemelding.

Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 10 timer.

Eksamensformer

Eksamen er en 1 times individuell skriftlig eksamen, som legges i tilknytning til eksamen i de obligatoriske emnene i kurset. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

8.3. Emnebeskrivelse for kurs i legemiddelhåndtering og medikamentregning

Emnekode - emnenavn	Emne7LM - Legemiddelhåndtering og medikamentregning
Oppstart	Høst og vår
Undervisningsspråk	Norsk

Innledning

Emnet handler om lover og forskrifter som regulerer håndtering av legemidler samt rekvireringsrett, og praktisk medikamentregning.

Læringsutbytte

Kursdeltakeren skal kjenne til relevant regelverk relatert til legemiddelhåndtering og kunne utøve yrket iht dette, ha kunnskap om rekvireringsrett samt ferdigheter i praktisk medikamentregning ved å:

- Kjenne til regelverk som regulerer legemiddelhåndteringen i Norge
- Kjenne til roller og ansvar i legemiddelhåndteringen
- Inneha kunnskap og kompetanse til å utføre forsvarlig legemiddelhåndtering iht profesjon
- Kjenne til sentrale legemiddelbegreper og benevnelser
- Ha kunnskap om rekvireringsrett
- Ha praktiske ferdigheter i medikamentregning i håndteringsammenheng

Arbeidskrav

1. To obligatoriske digitale samlinger (2 dager og 3 dager)
  2. Obligatorisk kurs i medikamentregning
  3. Individuell skriftlig oppgave med påfølgende gruppediskusjon
  4. Individuell elektronisk flervalgsoppgave
- Samlet arbeidsomfang for arbeidskravene er 42 timer.

Eksamensformer

Eksamen er en 3 times individuell skriftlig eksamen, bestående av to deleksamener. Ved del 1 Medikamentregning kreves 100% korrekt svar for at samlet besvarelse skal vurderes som bestått. Vurderingsuttrykket ved eksamen er bestått/ikke bestått.

Vedlegg: Pensumliste

Pensumlitteratur skal fremme det forventede læringsutbyttet i kursene i sin helhet. Pensumlisten vil revideres årlig.

Emne 1: Oppbygging og organisering av helse- og omsorgstjenesten

Nylenna M. *Helsetjenesten i Norge – et overblikk*. 2. utgave. Gyldendal Akademisk 2020.

Eilertsen B. *Nasjonale fag og legemiddelhåndtering*. 1. utgave. Jusboka.no 2016.

Emne 2: Helse-, trygde- og sosialrett

Eilertsen B. *Nasjonale fag og legemiddelhåndtering*. 1. utgave. Jusboka.no 2016.

[Lov om helsepersonell](#)

[Lov om pasient- og brukerrettigheter](#)

[Lov om spesialisthelsetjenesten](#)

[Lov om etablering og gjennomføring av psykisk helsevern](#)

[Lov om folketrygd](#)

[Lov om svangerskapsavbrudd](#)

[Lov om kommunale helse- og omsorgstjenester](#)

Emne 3: Kulturforståelse

Eriksen TH, Sajjad TA. *Kulturforskjeller i praksis. Perspektiver på det flerkulturelle Norge*. 7. utgave. Gyldendal Akademisk 2020.

Yrkesetiske retningslinjer for de ulike profesjoner.

Emne 4: Nasjonale satsningsområder

Nylenna M. *Helsetjenesten i Norge – et overblikk*. 2. utgave. Gyldendal Akademisk 2020.

Eilertsen B. *Nasjonale fag og legemiddelhåndtering*. 1. utgave. Jusboka.no 2016.

Helsedirektoratet: Nasjonale mål og prioriteringer på helse- og omsorgsområde i Norge.

Nasjonal helse- og sykehusplan 2020-2023. Regjeringen.no (kortversjonen).

Emne 5: Teknologi og digital kompetanse

Eilertsen B. *Nasjonale fag og legemiddelhåndtering*. 1. utgave. Jusboka.no 2016.

Nylenna M. *Helsetjenesten i Norge – et overblikk*. 2. utgave. Gyldendal Akademisk 2020.

Demo av programvare:

Elektroniske prosedyreverket for sykepleiere (VAR)

DISP -Distribuert informasjon og Pasientsystem i sykehuset

Wisma ressurs inkludert Gerica, CosDoc og Profil

Emne 6: Geriatri og geriatrisk sykepleie -sykepleierens rolle og oppgaver

Kirkevold M, Brodtkorb K, Ranhoff AH (red). *Geriatrisk sykepleie: God omsorg til den gamle pasienten*. 3 utgave. Gyldendal Akademisk 2020.

Emne 7: Legemiddelhåndtering og medikamentregning

Andberg L, Munkerud MW, Nilsen M, Viktil KK. *Legemiddelhåndtering*. 8 utgave. Gyldendal Akademisk 2020.

Eilertsen, B. *Nasjonale fag og legemiddelhåndtering*. 1. utgave. Jusboka.no 2016.